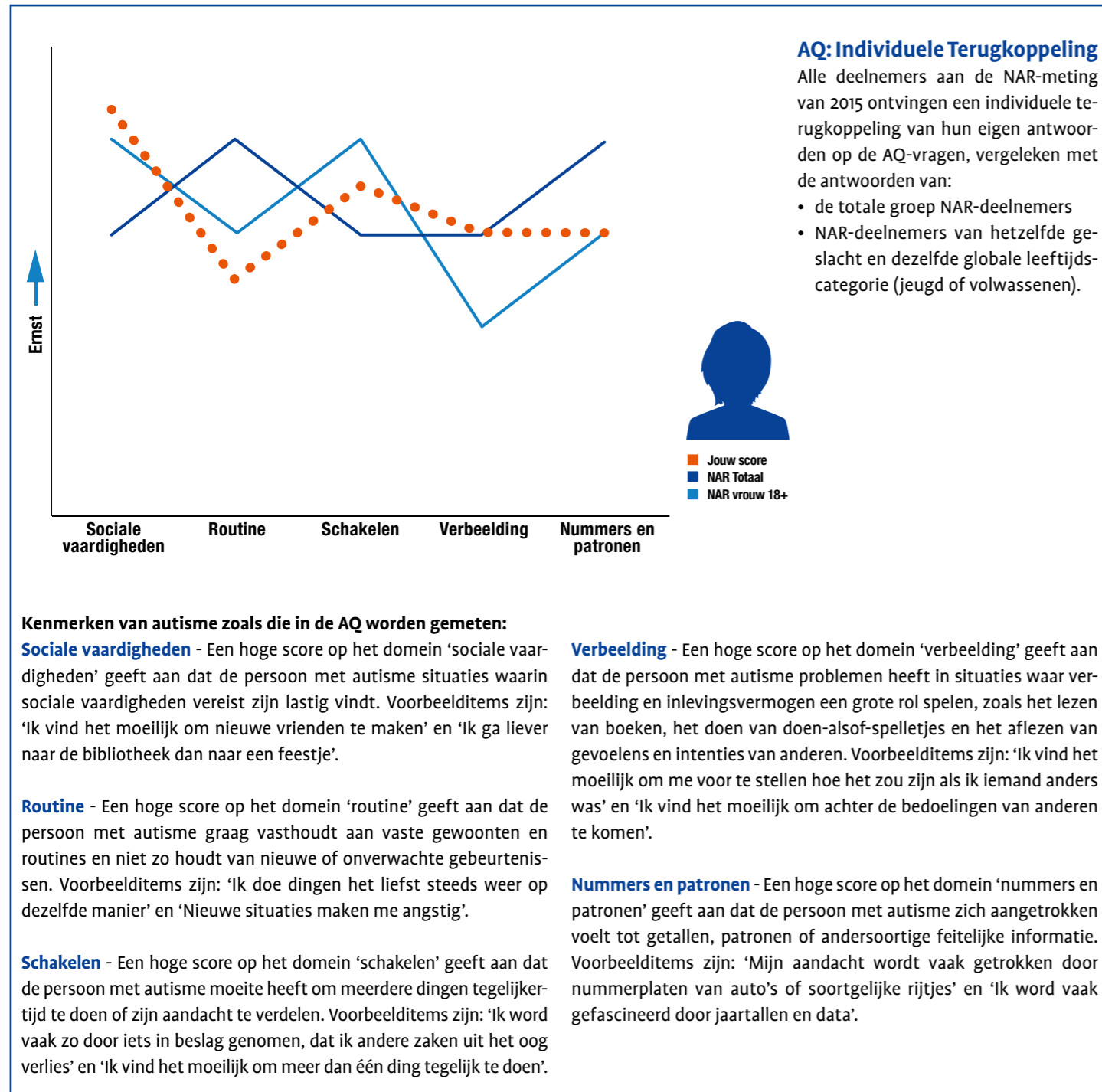

Is autisme bij haar anders dan bij hem?

Binnenkort verschijnt in het internationale wetenschappelijke tijdschrift Autism een artikel op basis van de uitkomsten van het Nederlands Autisme Register (NAR) over de verschillen in kenmerken van autisme bij mannen en vrouwen. In dit artikel de belangrijkste conclusies daaruit.

Autisme wordt 4 à 5 keer vaker bij mannen gediagnosticeerd dan bij vrouwen. Daarbij bestaat het vermoeden dat de diagnose autisme bij vrouwen vaker onterecht wordt gemist dan bij mannen, omdat autisme bij vrouwen minder goed herkend lijkt te worden in de klinische praktijk (zie ook artikel hierover in Engagement 2016-2, p. 26-27).

Maar in hoeverre hebben vrouwen ook echt andere kenmerken van autisme dan mannen? Om daar een beeld van te krijgen, werd in de NAR-meting 2015 de verkorte AQ-vragenlijst (Autismespectrum Quotient) afgenomen onder een grote groep mannen en vrouwen met autisme. De verkorte AQ bestaat uit 28 vragen en meet autisme-kenmerken zoals sociale vaardigheden, het schakelen van aandacht, moeite met veranderingen en voorkeur voor routines, verbeelding en fantasie, de fascinatie voor nummers en patronen en aandacht voor details. Voor dit onderzoek zijn de AQ resultaten van 550 volwassenen met autisme met een leeftijd variërend tussen de 16 en 77 jaar geanalyseerd, van wie ongeveer evenveel mannen als vrouwen met autisme: de groep in dit onderzoek bestond uit 265 mannen en 285 vrouwen, allen met een klinische autismediagnose.

Verschillen minder groot dan verwacht

Anders dan verwacht bleken mannen en vrouwen met autisme relatief weinig te verschillen in de manier waarop ze antwoord gaven op de vragen in de AQ. De samenhang tussen vragen bleek bij beide groepen sterk overeen te komen. Het onderzoek wijst dus uit dat de verkorte AQ autisme-kenmerken op dezelfde manier herkent bij mannen als bij vrouwen, en dus niet gevoeliger is voor mannelijke waarneembare autisme-kenmerken, dan voor vrouwelijke (of andersom).

Bij 2 vragen binnen het domein sociale vaardigheden leek de vragenlijst zelfs wat gevoeliger voor autisme bij vrouwen dan bij mannen. Het zou kunnen dat dit veroorzaakt wordt doordat vrouwen met autisme zich iets meer bewust zijn van hun sociaal-communicatieve problemen dan mannen. Ook kan het zijn dat vrouwen (die vaak een langer klinisch diagnostisch traject volgen dan mannen) zich meer met hun autismediagnose identificeren en daarom beter in staat zijn om de met autisme samenhangende problemen te rapporteren. Of misschien, gegeven het feit dat er nog weinig kennis is over vrouwen met een normale intelligentie en autisme, voelen vrouwen met autisme zich meer genoodzaakt om hun diagnose te rechtvaardigen. Ondanks dat deze subtiele verschillen bij 2 vragen werden gevonden, concluderen de onderzoekers dat globaal de verschillende vragen in de verkorte AQ autisme-kenmerken op de dezelfde manier meten bij mannen als bij vrouwen.

Toenemende aandacht voor autisme bij vrouwen

Veel meer dan vroeger is er tegenwoordig serieuze aandacht voor vrouwen met autisme. Binnen het NAR onderzoeken we vrouwen die een autismediagnose hebben gekregen. De grote vraag is bij hoeveel vrouwen met autisme deze diagnose (nog) niet gesteld is en wat we kunnen doen om deze groep beter te bereiken. Verder onderzoek binnen het NAR zal zich komende jaren richten op dit onderwerp.

DR. ROSA HOEKSTRA IS
AUTISMEONDERZOEKER EN
UNIVERSITAIR DOCENT AAN
DE BRITSE UNIVERSITEIT
KING'S COLLEGE LONDON.

NAR-data 2016 over speciale interesses bij autisme in lezing op NVA AutismeCongres

De NAR-data uit 2016 worden momenteel geanalyseerd en zullen in november breder verspreid worden, onder andere op het NVA AutismeCongres op 11 november. Rosa Hoekstra belicht in haar lezing NAR-data over speciale interesses: veel mensen met autisme hebben één of meerdere speciale interesses: specifieke hobby's of interesses waar ze veel waarde aan hechten. Sommige onderzoekers en behandelaars zijn bezorgd over de vooraanstaande rol van zulke interesses in het leven van mensen met autisme: het zou de ontwikkeling van sociale en communicatieve vaardigheden kunnen belemmeren. Anderen benadrukken juist de mogelijk positieve effecten, bijvoorbeeld op het levensgeluk. Rosa Hoekstra belicht in haar lezing bevindingen uit Brits onderzoek en onderzoek van het Nederlands Autisme Register.

Het Nederlands Autisme Register is een initiatief van NVA en VU. Via online, beveiligde vragenlijsten verzamelt het NAR informatie over de levensloop en leefsituatie van een grote groep mensen met autisme. Deelnemers zijn ouders, wettelijk vertegenwoordigers en mensen met autisme. Dankzij hen kunnen we nog beter opkomen voor het welzijn van mensen met autisme in Nederland. **Meer informatie en aanmelden:** Nederlandsautismeregister.nl

De NAR-metingen 2015 en 2016 zijn mogelijk gemaakt door:

